

In gesprek met een echte Reuselnaar

Opa Moeskoppe Kees hi zonne auwe dag bé ons versleten. Ut was unne hille goeie mins. Bé ut eten hoi hij z'n gebit nie in. Z'n oren gingen dan bé ut bèèten flink op en neer. Wie um daarmee plaogde kreeg unnu tik mee z'n klak.

Kees Moeskops in zijn woonkamer in het Busseltje 17, april 2017.

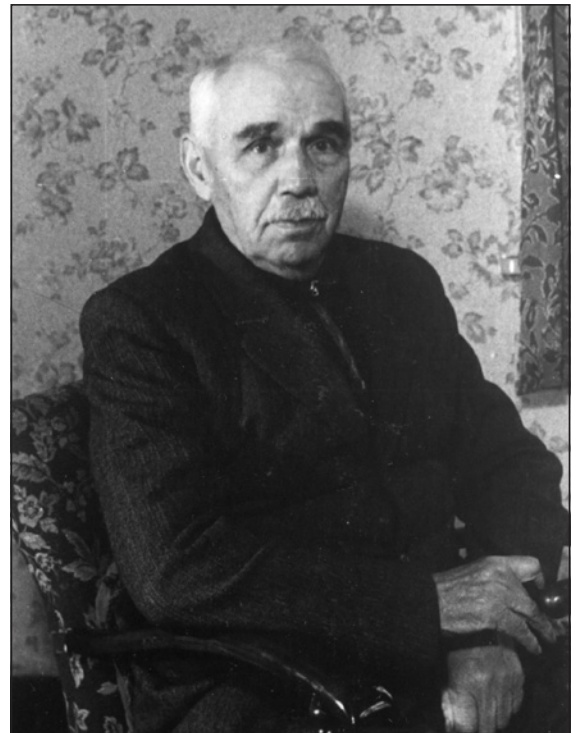
Aan het woord is de 72-jarige Kees Moeskops, de derde oudste van het tien kinderen tellende gezin van Jan Moeskops en zijn van Lage Mierde afkomstige vrouw Cato van der Velden.

Voorouders

In de eerste helft van de vorige eeuw woonden opa *Moeskoppe Kees* en oma Marie Legius met hun gezin in de Molenstraat, daar waar nu de kruising met de Marialaan is. Daar zijn hun vijf kinderen geboren. Achtereenvolgens tante Kee, onze pa, tante Mien en tenslotte ome Willem. Voor de geboorte van tante Mien is er ook nog een Mientje geboren. Dit Mientje is echter maar vijf maanden oud mogen worden. Daarmee hield het leed voor opa en oma niet op want bij de geboorte van ome Willem is oma op het kraambed overleden. Behalve het grote verdriet van het verlies van zijn vrouw moest opa toen alleen zijn gezin met vier jonge kinderen draaiende zien te houden. Overdag zorgde hij voor zijn huishouden en in de avond en nacht zat hij op de opkamer sigaren te maken om de kost te verdienen. Broer en schoonzus, Jan Moeskops en Anna Verbaandert uit Lage Mierde sprongen bij door baby Willem in hun gezin op te nemen alsof het hun eigen kind was.

Opa 'Moeskoppe Kees', omstreeks 1950.

Later verdiende opa *Moeskoppe Kees* zijn geld met het aan de deur verkopen van textiel en aanverwante zaken, zoals lappen stof, ondergoed en naaigerei. Hij deed dat in Reusel en wijde omgeving. Een fiets of ander vervoermiddel heeft hij nooit gehad. Dus voor zijn handeltje nam hij de bus of tram, maar meestal was hij te voet. Op zijn rug droeg hij een koffer met zijn koopwaar waaraan draagriemen waren gemaakt. Hij stond bij zijn klanten bekend om zijn sterk aangedikte verhalen. Als boeren opa aan zagen komen 'staken ze vaak de riek in de grond' om naar zijn verhalen te kunnen luisteren. Hij had vaste adressen waar hij vaak mee mocht eten. Ook bij het zestien kinderen tellende gezin van *Gustje Gijb* (Gijbels) aan de Voorste Heikant mocht hij vaak aanschuiven. Op een keer was er volop vlees dat hij zich goed liet smaken. Na het eetfestijn kreeg opa, toen hij erom vroeg, te horen dat hij schapenvlees had gegeten. Onderweg merkte hij al gauw dat het eten niet goed was gevallen. Hij moest overgeven en voelde dat er een grote brok vanuit zijn

Overgrootvader en overgrootmoeder Jan Moeskops en Meintje Bruurs omstreeks 1925.

maag terug kwam. Opa vertelde daarover: "Toen zag ik dé ik un *héél nier hoi útgekitst*."

De laatste 16 jaar van zijn leven heeft hij bij ons ingewoond. Van modern eten, zoals frites, moest hij niets hebben. Ons moeder bakte dan speciaal spekstruif voor hem dat hij heel lekker vond. Aan ons vroeg hij daarom wel eens: "Vraogt is on jullie moejer of ze *noggis frut bakt*?"

Een half jaar voor zijn overlijden kreeg opa een hersenbloeding en moest op bed verzorgd worden. Daarvoor kwam de Reuselse wijkverpleegster zuster Maarsen aan huis. In begin had hij wel wat moeite met het prijsgeven van zijn intimiteit maar al snel was hij weer in voor een grap. Hij zei op een keer tegen mij: "Es ik ur nie mér ben éérfde hil mun schoen." Echter hij had maar een paar schoenen en die waren ook nog versleten en stonden met de punten omhoog. Opa bleef tot op z'n laatste dag een grapjas!

Opa en oma aan moederskant waren *Sjefke* van der Velden en *Drika* Groenen. Ze kwamen beiden uit Luijksgestel. Opa werd *Sjefke uit de Hel* genoemd omdat zijn ouders daar café de Hel hadden. Na hun trouwen zijn ze in Lage Mierde in het *Meulenhúske* gaan wonen, daar waar later café Dennenlucht is gebouwd. Opa kreeg op 42-jarige leeftijd een dodelijk ongeval toen hij in Duizel werd geschept door de tram.

Oma trouwde daarna met *Toontje Blok* (van de Sande). Ze gingen in Veldhoven aan de

Gender wonen en kregen samen nog vier kinderen. Wij fietsten er met ons gezin regelmatig naar toe en waren daar altijd heel welkom.

Ouderlijk gezin

Midden dertiger jaren had ons pa tijdens z'n werk bij de Aida sigarenfabriek *Boeren Strop* (Kees van Loon) leren kennen. Het was een oudere sigarenmaker die samen met zijn vrouw Antonia Mutzers een boerderij had aan de Molenberg. *Boeren Strop* had een aantal dochters die bevriend waren met Cato van der Velden uit Veldhoven die daar wel eens over de vloer kwam. Onze pa had blijkbaar een goede reden om daar vaker op bezoek te gaan want langzamerhand kreeg hij verkering met Cato. Hij heeft wel eens

Opa Sjefke van der Velde alias Sjefke uit de Hel die al op jonge leeftijd overleed door een ongeluk met de tram.

Dit ben ik omstreeks
1948.

uitgerekend dat hij tijdens zijn verkerings-
tijd 13.000 kilometer heeft gefietst om bij
zijn lief in Veldhoven te kunnen komen. Als
hij daar weer eens bij slecht weer aankwam
zei oma tegen hem: "Wie zijn lief bemint,
vreesst geen storm, hagel, sneeuw of wind."

In 1939 zijn ze getrouwd. Ze konden woon-
ruimte huren van *Maose Jan* (Jan Maas) in
de Lensheuvel. Daar zijn onze Jos en ons
Mia geboren waarna het op 4 juli 1944 mijn
beurt was. Na mij is ook nog ons Riek gebo-
ren.

De oorlogsjaren waren heel moeilijk en
zorgelijk voor mijn ouders. Vrij snel na hun

huwelijk begon Duitsland oorlog te voeren.
Onze pa werd gemobiliseerd en was tot de
Nederlandse overgave aan Hitler-Duitsland
grotendeels van huis. Eind 1942 werd het
nog erger. Samen met Peer de Beijer hoorde
hij bij de eerste Reuselse jongemannen die
verplicht te werk werden gesteld in Duits-
land. Op 5 november vertrok hij met een
kistje kleren en wat voedsel naar een chemi-
sche fabriek in Hessich Lichtenau bij Kassel.
Ons moeder bleef met twee jonge kinderen
achter. Opa *Moeskoppe* Kees kwam inwonen
om haar te helpen.

De fabriek in Duitsland bleek een dynamiet-
fabriek te zijn. Het eten was er slecht. De
maaltijd bestond vaak uit gekookte *Pellkar-
tofflen* (aardappelen in de schil). Bovendien
was het er gevaarlijk. Ontploffingsgevaar
was altijd aanwezig. Op een keer kwamen
er bij één ontploffing maar liefst 225 tewerk-
gestelden om het leven. Bovendien hing
er een ongezonde lucht waar iedereen een
gele huidskleur van kreeg. Er werkten veel
Russische meisjes die heel slecht behan-
deld werden wat onze pa heel erg vond. In
juni 1943, na 8 maanden, mocht hij voor het
eerst met kort verlof naar huis. Thuis geko-
men brak er weer een spannende tijd aan,
met veel zorgen. Hij koos ervoor onder te
duiken. Gelukkig kon hij werk vinden bij de
Reuselse akkerbouwers Grard en Frans Laar-
akker. Bij hen kon hij af en toe wat voedsel,
zoals graan en erwten kopen. Dat was hard
nodig omdat hij als onderduiker illegaal

Ons ouderlijk gezin toen
we in de Kruisstraat 37
woonden. V.l.n.r. pa met
Toos op schoot, Riek,
Toon, Jos, Mia, Jan, Kees
en moeder met Mien op
schoot. Onze Wil en Ad
waren nog niet geboren.

levenslicht, waarna ons gezin met 10 kinderen compleet was.

Onze pa is heel zijn werkzaam leven signenmaker geweest. Hij was iemand die zich in gezelschap altijd liet horen, een duidelijke mening had en altijd wel in was voor een grap. Hij was gemeenteraadslid, voorzitter van de EHBO en lid van het Reusels Gemengd Koor. Bij feesten en partijen kon er altijd een beroep op hem worden gedaan voor een voordracht. Veel voorbereiding had hij daarvoor niet nodig.

Ons moeder had een rustig karakter. Er moest heel wat gebeuren voor ze zich druk maakte. Op een keer kwam ze wat te laat bij een ontmoetingsavond van de K.A.V. (Katholieke Arbeiders Vrouwen). Daar viel het direct op dat ons moeder één zwarte en één bruine schoen aanhad. Toen ze dat te horen kreeg antwoordde ze gevat: *"Dé géft niks want ik heb thuis nog zo'n paar."*

was en daarom geen voedselbonnen kreeg voor zijn gezin. Dat de familie Laarakker het mogelijk maakte zo de oorlog door te komen, heeft onze pa altijd gewaardeerd.

In 1948 verhuisden we naar een gloednieuwe gemeentelijke huurwoning in de Kruisstraat, huisnummer 11. Daar zijn onze Toon en Jan geboren. Drie jaar later kon onze pa de droom verwezenlijken, die toentertijd iedere werkman had, het bouwen van een nieuw huis. Het kwam verderop in de Kruisstraat te staan, op nummer 37. Daar zagen ons Toos, Mien, Wil en Ad nog het

Voorafgaand aan mijn Plechtige Communie had ze een lap stof gekocht om een pak voor mij van te laten maken. Buurvrouw An van Péérke van Gompel die het pak zou maken kwam er al gauw achter dat de lap te klein was. Ze zei: *"Mér Cato, un lange broek zit ur echt nie in."* Waarop ons moeder uitriep: *"Dan mokte ur toch un korte van!"* Het gevolg was wel dat ik tijdens de mis de enige jongen was die met een korte broek voor het altaar stond.

Jonge jaren

Tijdens mijn schooltijd waren mijn kame-

Samen met mijn zusje Riek op de 'scooter', omstreeks 1954.

De eerste klas van frater 'Rosse Bruno', omstreeks 1951. Ik zit op de voorste rij, de derde van links.

Tijdens mijn ambachtsschooltijd te Bladel, omstreeks 1957. Mijn haar is door onze pa in 'model' geknipt.

raadjes vaak Janus *Frens* (Lavrijsen) en Jan van *Tuntje Voets* (Lemmens). Met hen ging ik ook naar de kleuterschool waar we bij de strenge zuster Rosalie in de klas zaten. Van haar moesten we netjes in de rij tot aan de kerk lopen. Dan pas mocht iedereen de eigen weg naar huis nemen. Op een keer was ik samen met mijn kameraadjes uit de rij geglipt en via het *Binnenpedje* naar huis gegaan. Dat was niet naar de zin van de zuster. Voor straf werden we om beurten, een uur lang, opgesloten in een donker poetsmaterialen hok. Van de lagere school herinner ik me nog goed dat ik een hekel had aan het uit het hoofd leren van de catechismus. Ik begreep er niet veel van en vond het verloren moeite.

Mijn vrije tijd ging voor een deel op aan dagelijkse opdrachten die ons pa altijd paraat had voor ons. Behalve een grote tuin hadden we ook nog een akker waar altijd werk aan de winkel was. Gelukkig was er ook tijd om te ravotten en hutten bouwen in het nabij gelegen *Brouwers busseltje*. Ook aan de vliegwedstrijd op het voetbalterrein van de fraters aan de Lagemierdsedijk bewaar ik mooie herinneringen. Het maken van een vlieger vond ik een mooie uitdaging die me goed af ging. Toen ik ook nog het gebruik van het lichte, sterke ijzergaren van het *Zakkenkot* van Nol Zak (van den Borne) ontdekte stond mijn vlieger geweldig hoog en ver. Bij die wedstrijd won ik een pitriet mandje. Dat kwam goed van pas als nestje in de kooi van mijn Oost-Indisch duifje. Dat duifje mocht ook uit de kooi maar kwam daarin altijd terug om er te eten en te slapen. Het was heel tam en zat vaak en graag op het hoofd van opa *Moeskoppe Kees*. Met het duifje op

Onze trouwdag op 5 juli 1968.

zijn hoofd ging hij er ook weleens mee wandelen.

Militaire Dienst

Na het behalen van mijn LTS diploma machinewerker kon ik direct aan de slag bij Coppens Automatic in Bladel. Voor het vorstelijk weekloon van fl. 16,08 moest 45 uur gewerkt worden. In 1963 moest ik in Vught bij de Genie opkomen voor mijn rekrutenopleiding. Na een vervolgopleiding wapenhersteller in de Kromhoutkazerne kwam ik na een tussenstop in Wezep terecht bij de Pontonnierskazerne in Keizersveer. Daar werd ik wapenhersteller. Van die tijd herinner ik me nog motorordonnans Piet Kruzifix, een boom van een kerel die van *d'n duvel nie bang was*. Na een afzwaai feestje had hij het gewaagd een verse drol te draaien op een kamer van de officieren. Er werd alles in het werk gesteld om de dader te vinden. Iedereen hield stijf zijn mond dicht met het gevolg dat er voor ons een zware week volgde met heel veel sport en lange marsen waarmee door zou worden gegaan tot de dader bekend was. Achteraf bleek dat een Limburger toch door de mand viel en Piet heeft verraden wat hem de hoon van de compagnie opleverde. Die Limburgers waren toch al niet populair. Ze waren een gesloten, aparte groep. Met de Friezen kon ik het beste overweg.

We konden twee kamers huren in de voormalige boerderij van *Henke Jaon* (Vosters) aan de Kleine Hoeve. Zijn weduwe Marie woonde daar ook nog. Na een jaar op de Kleine Hoef, betrokken we de benedenverdieping van een zogenaamde samenwoning in de Bakkerstraat, nummer 50. Om dichterbij het werk van Tonnie te wonen verhuisden we twee jaar later naar de Wilhelminalaan in Bladel. Daar zijn zoon Hans en dochter Jolanda geboren. Jolanda werd geboren met een hartafwijking. Ondanks die handicap was het een vrolijk speels kindje dat zich goed ontwikkelde maar conditioneel wat achterbleef. Toen ze 5 was is ze in Utrecht geopereerd. Wij kregen toen een gastvrij onderdak bij het gezin van mijn broer Toon die in het nabijgelegen Bunnik woonde. Echter de operatie van Jolanda eindigde in een groot drama. Na de operatie kregen ze haar hartje niet meer aan de gang en is ze overleden. Toen de dokter dat vertelde stond de wereld voor ons stil. We zullen ons dochtertje nooit vergeten, vertelt Kees geroerd.

Ons overleden dochtertje Jolanda. Ze is helaas maar 5 jaar oud mogen worden.

Eigen gezin

Na mijn diensttijd begon ik als onderhoudsmonteur bij de Ritmeester sigarenfabriek in Hapert. Het was een vrij klein sigarenfabriekje waar ook nog met de hand sigaren werden gemaakt. In de kantine werkte Tonnie de Beijer uit Bladel. Na een verkeringstijd van twee jaar zijn we op 5 juli 1968 getrouwd. Het feest was in 't Centrum. Het was een gezellig feest waarbij Tonnie en ik met voordrachtjes in het zonnetje werden gezet.

Terug in Reusel

Na 5 jaar Bladel keerden we terug naar Reusel waar we in de Marialaan het huis kochten van Ceel *van de Zwarte* (van Limpt). Daar is nog onze Rob geboren.

Vanaf 1969 werkte ik toen al in de Ritmeesterfabriek in het Belgische Rijckevorsel. In 1978 solliciteerde ik naar een baantje bij

De gouden bruiloft van mijn ouders in 1989. Staand v.l.n.r. Toon, Wil, Riek, Kees, Ad, Toos, Mien en Jan. Zittend Mia, mijn ouders en Jos.

Onze kinderen Hans en Rob omstreeks 1986.

de Technische Dienst van verpleeg- en verzorgingshuis Merefeld in Veldhoven. Later fuseerde dat met de andere verzorgingshuizen van de Kempen onder de vlag van het RSZK zodat mijn werkterrein groter werd. Ik heb daar 26 jaar gewerkt, tot ik in 2004 op 60-jarige leeftijd met VUT pensioen ging.

Hobby's

Van de Reuselse Wieler Club (RWC) ben ik ruim 40 jaar lid waarvan ongeveer 15 jaar secretaris. Omstreeks 1982 richtte ik samen met Gerrit van *d'n Oppààser* (Antonis) en Jan van Lindert Sanders de Tourclub op. Op zondag maakten we tochten van ongeveer 70 kilometer met als startplaats Reusel. Soms waren het grotere tochten zoals naar Scherpenheuvel en de Mergelland-route in Zuid-Limburg.

In mijn jeugd jaren was ik al een paar jaar duivenmelker. Ik gebruikte voor de wedstrijden een van Jan Prut (van Limpt) gehuurde

duivenklok. In 1992 nam ik samen met zoon Hans die oude hobby weer op. We stonden als lid ingeschreven onder de naam Hans & Kees, afgekort H & K. Met technieken zoals weduwschap en nestspel wisten we samen best aardig te scoren tijdens wedstrijden. We zagen dat een jonge doffer verliefd was geworden op een oud *duivinneke*. Met die jongeling wonnen we een eerste prijs omdat hij met een gemiddelde van 126 kilometer per uur naar *z'n auw Trees* terug was gevlogen.

Tijdens een klusje voor de Stichting Jeugdbelangen kreeg ik een ernstig ongeluk toen een drukvat uit elkaar spatte. Een deel van dat vat klapte tegen de rechterkant van mijn hoofd waarbij mijn oogkas en schedel zware averij opliepen. De eerste diagnose van de oogarts was dat ik het zicht in mijn rechteroog zou moeten missen. Gelukkig kwam het licht in mijn oog weer volledig terug al blijft de schade aan mijn hoofd voor altijd zichtbaar. Ik heb heel veel geluk gehad dat het toch nog goed is afgelopen.

Tonnie en ik mogen ons gelukkig prijzen met drie gezonde kleinkinderen waar we heel trots op zijn. Van onze Rob en Anniek hebben we Tygo en Cato en van onze Hans en Anita hebben we Tim.

Zoon Hans woont nu in ons voormalige huis aan de Marialaan. Wij zijn in 't Busseltje gaan wonen waar Tonnie en ik samen nog een mooie ouwe dag hopen te krijgen.

Slot

Tijdens mijn interview met Kees Moeskops valt het mij op dat wat hij vertelt over de karakters en eigenschappen van zijn ouders helemaal past op hoe hij zelf in het leven staat. Hij vertelt, goed luisterend naar mijn vragen, heel rustig maar zelfverzekerd zijn levensverhaal. Af en toe laat hij die zelfverzekerdheid varen, bijvoorbeeld als het gaat over het overlijden van zijn 5-jarig dochtertje en het ernstig ongeluk dat hem overkwam toen hij met dat drukvat de Stichting Jeugdbelangen wilde helpen. Dat geldt ook als hij verhaalt over zijn kinderen en kleinkinderen waarover hij met ingehouden trots praat.

Daarom stellen we met recht vast dat Kees, zoon van Jan en Cato Moeskops, een echte Reuselnaar genoemd mag worden.

Onze kleinkinderen Tim, Cato en Tygo in april 2017.

